

VYHODNOTENIE DOPRAVNÉHO PRIESKUMU
VYKONANÉHO V DŇOCH 17.4. -26.4. 2018

Máj 2018

OBSAH

Obsah.....	2
Zoznam skratiek.....	3
Úvod.....	4
1. Metodika dopravného prieskumu	5
2. Vyhodnotenie dopravného prieskumu	7
2.1. Využitie neadresných cestovných lístkov v tarifných zónach IDS BK.....	8
2.2. Percentuálny podiel železničných dopravcov v jednotlivých zónach.....	9
Záver	12

ZOZNAM SKRATIEK

BID – Bratislavská integrovaná doprava, a.s.
BSK – Bratislavský samosprávny kraj
CP – cestovný poriadok
DPB – Dopravný podnik Bratislava, a.s.
HMB – Hlavné mesto SR Bratislava
IDS BK – Integrovaný dopravný systém v Bratislavskom kraji
JCL – jednorazový cestovný lístok
MHD – mestská hromadná doprava
PAD – prímestská autobusová doprava
PCL – predplatný cestovný lístok
RJ-SK – RegiJet, a.s.
SL – Slovak Lines, a.s.
ZSSK – Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.
ŽD – železničná doprava

ÚVOD

V dňoch 17. až 26. apríla 2018 bol vykonaný dopravný prieskum zameraný na aktualizáciu koeficientov potrebných pre delbu tržieb v IDS BK. Cieľom dopravného prieskumu bolo zistiť nasledovné koeficienty:

- podiel využitia tarify IDS BK voči tarife dopravcu (ZSSK, RJ-SK,DPB – SMS CL),
- koeficienty využitia neadresných cestovných lístkov v jednotlivých zónach IDS BK.

Dopravný prieskum bol vykonaný v súlade so znením Prílohy č.3 Štandard finančných tokov IDS BK k Zmluve o podmienkach prepravy a zabezpečení činností súvisiacich s prevádzkou IDS BK. Táto zmluva stanovuje vykonanie takéhoto prieskumu potrebné aspoň jeden krát ročne. Výsledky dopravného prieskumu slúžia ako vstupné parametre pre delbu tržieb medzi dopravcov zaradených do IDS BK.

Dopravný prieskum bol realizovaný koordinátorom IDS BK v dňoch 17. až 26. apríla 2018 , a.s. Spôsob vykonania dopravného prieskumu a jeho rozsah bol pri jeho príprave konzultovaný so všetkými partnermi v rámci pracovných stretnutí Tarifno – legislatívnej skupiny a následne schválený.

Dňa 01.04.2018 vstúpil do IDS BK nový dopravca a to RJ-SK, ktorý prevádzkuje vlakovú dopravu na trati 131 (Bratislava Hlavná stanica – Komárno). Do IDS BK je zahrnutý úsek Bratislava Hlavná stanica – Kvetoslavov, jedná sa o zóny 100, 101, 715 a 725. Tento dopravný prieskum bol vykonávaný aj vo vlakoch RJ-SK. Dopravca má zároveň na uvedenej trase aj duálnu tarifu (celoštátny cenník pre železničnú dopravu).

1. METODIKA DOPRAVNÉHO PRIESKUMU

Metodikou na vykonanie dopravného prieskumu boli určené postupy a otázky sčítacích komisárov, ktorí vykonávali sčítanie vo vozidlách všetkých dopravcov zaradených do IDS BK.

Postup sčítacieho komisára bol stanovený manuálom, ktorý bol vypracovaný pre jednotlivé druhy dopravy a obsahoval všetky postupy ako aj otázky počas sčítania.

V MHD sa sčítací komisár dopytoval v prvom rade na druh cestovného lístka (PCL, JCL adresný, JCL neadresný, SMS lístok). Pokiaľ cestujúci na svoju prepravu využil JCL neadresný bolo povinnosťou sčítacieho komisára sa cestujúceho dopytovať na začiatok a koniec cesty a typ neadresného JCL (zónová a časová platnosť CL).

V prímestskej autobusovej doprave sa sčítací komisár v prvom rade dopytoval cestujúceho na začiatok a koniec jeho cesty a potom na druh cestovného lístka. Cestovné lístky boli rozdelené na tri druhy a to PCL, JCL adresný a JCL neadresný.

V železničnej doprave (vlaký kategórie OS a REX) sa sčítací komisár v prvom rade dopytoval cestujúceho na začiatok a koniec jeho cesty a potom na druh cestovného lístka. Cestovné lístky boli rozdelené na päť druhov a to PCL, JCL adresný, JCL neadresný, kombinovaný cestovný lístok (na jednej trase kombinácia taríf IDS BK a tarify železničného dopravcu ZSSK alebo RJ-SK) a CL vydaný podľa tarify železničného dopravcu.

Pre každý druh dopravy bol vytvorený sčítací hárok, ktorý bol pripomienkovaný a schválený partnermi. Každý sčítací komisár mal presne stanovený rozpis spojov resp. vlakov na ktorých vykonával sčítanie. Pre účely kontroly mali sčítací komisári v MHD povinnosť označovať si kontrolné lístky, v autobusoch SL im bol vydaný pri nástupe registračný lístok a v prímestských vlakoch vlakový personál označil hárok pečiatkou (vo vlakoch ZSSK bol vydaný aj kontrolný lístok). Počas vykonávania dopravného prieskumu bol každý sčítací komisár označený menovkou.

Získané údaje od cestujúcich sčítací komisár zaznamenávali do pripravených hárkov. Údaje o začiatku a konci cesty sa zaznamenávali podľa číselného označenia zón. Druh CL sa zaznamenával podľa kódu uvedeného v hlavičke sčítacieho hárku.

Počet sčítacích komisárov v jednotlivých dopravných prostriedkoch bol nasledovný:

- 2 sčítací komisári vo vozidlách DPB,
- 1 sčítací komisár vo vozidle SL,
- 2 sčítací komisári v prímestských vlakoch.

Dopravný prieskum sa vykonával v dňoch 17. až 26. apríla 2018. Počty sčítacích komisárov v dané dni a v jednotlivých druhoch dopravy sú uvedené v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1 Počty sčítacích komisárov

	MHD	PAD	ŽD
pracovné dni	110	54	71
sobota	20	20	16

2. VYHODNOTENIE DOPRAVNÉHO PRIESKUMU

Spracovanie údajov od sčítacích komisárov bolo realizované BID, a.s.. Výsledky prieskumu sú rozdelené do troch kategórií, a to podľa druhu dopravy:

- mestskú hromadnú dopravu, realizovanú v rámci IDS BK dopravcom DPB,
- prímestská autobusová doprava, realizovaná v rámci IDS BK dopravcom SL,
- železničná doprava, realizovaná v rámci IDS BK dopravcom ZSSK a RJ-SK.

V prípade prímestskej autobusovej dopravy bolo sčítanie rozdelené na smery:

- Bratislava - Záhorie,
- Bratislava - Pezinok,
- Bratislava – Most pri Bratislave,
- Bratislava - Senec,
- Bratislava – Dunajská Lužná.

V železničnej doprave bolo sčítanie rozdelená na smery podľa jednotlivých trati:

- Bratislava – Malacky,
- Zohor – Záhorská Ves,
- Bratislava – Pezinok,
- Bratislava – Senec,
- Bratislava – Kvetoslavov.

V MHD bol rozpis pohybov sčítacích komisárov v zónach 100 a 101 zabezpečený podľa pomeru skutočne realizovaných výkonov dopravcu DPB. Dopravným prieskumom boli zistené nasledovné podiely prepravených cestujúcich na jednotlivé druhy cestovných dokladov (v zátvorke je uvedená zmena oproti výsledkom dopravného prieskumu z marca 2017):

• podiel prepravených cestujúcich na PCL IDS BK	70,65 % (+3,03 %)
• podiel prepravených cestujúcich na JCL IDS BK adresné	6,46 % (+0,44 %)
• podiel prepravených cestujúcich na JCL IDS BK neadresné	16,62 % (-3,41 %)
• podiel prepravených cestujúcich na SMS cestovné lístky	6,27 % (-0,06 %)

Celkovo bolo sčítanie realizované na vzorke 40 272 cestujúcich v MHD.

V PAD boli dopravným prieskumom zistené nasledovné podiely prepravených cestujúcich na jednotlivé druhy cestovných dokladov:

• podiel prepravených cestujúcich na PCL IDS BK	42,69 % -1,33 %)
• podiel prepravených cestujúcich na JCL IDS BK adresné	56,30 % (+3,07 %)
• podiel prepravených cestujúcich na JCL IDS BK neadresné	1,01 % (-1,74 %)

V prímestskej autobusovej doprave bol dopravný prieskum realizovaný na vzorke 12 510 cestujúcich.

V ŽD (ZSSSK a RJ-SK) boli dopravným prieskumom zistené nasledovné pomery prepravených cestujúcich na jednotlivé druhy cestovných dokladov:

- podiel prepravených cestujúcich na PCL IDS BK 10,59 % (+4,25 %)
- podiel prepravených cestujúcich na JCL IDS BK adresné 4,25% (+4,09 %)
- podiel prepravených cestujúcich na JCL IDS BK neadresné 1,06 % (+0,68 %)
- podiel prepravených cestujúcich v kombinácii taríf IDS BK a tarify ŽD 9,10 % (-12,5 %)
- podiel prepravených cestujúcich CL ŽD 75,00 % (+3,48 %)

V železničnej doprave bol dopravný prieskum realizovaný na vzorke 31 956 cestujúcich.

2.1. Využitie neadresných cestovných lístkov v tarifných zónach IDS BK

Dopravným prieskumom bolo zistené využívanie neadresných cestovných lístkov v jednotlivých zónach IDS BK. Výsledkom dopravného prieskumu je sumárna tabuľka percentuálnych podielov využitia jednotlivých typov neadresných cestovných lístkov do všetkých tarifných zón IDS BK.

V Tabuľke č. 2 je znázornené percentuálne rozdelenie jednotlivých lístkov podľa ich zónovej a časovej platnosti s rozdelením na zóny 100 a 101 a celkový sumár za regionálne zóny. Kompletná tabuľka s presným rozdelením do regionálnych zón sa nachádza v prílohe tohto dokumentu vo formáte xls.

Tabuľka č. 2 Percentuálny podiel v regionálnych zónach v %

Typ lístka		Zóny			Región IDS BK	spolu
Zónová platnosť	Časová platnosť	100	101	spolu		
		% podiel				
2	15	72,8085	26,6846	99,4931	0,5069	100
2	30	66,4485	32,4417	98,8902	1,1098	100
3	60	47,2868	42,6357	89,9225	10,0775	100
4	60	24,3112	28,2010	52,5122	47,4878	100
5	90	21,1849	24,0575	45,2424	54,7576	100
6	90	15,4519	19,8251	35,2770	64,7230	100
7	120	12,9897	16,7010	29,6907	70,3093	100
8	120	10,9005	14,2180	25,1185	74,8815	100

Typ lístka		Zóny			Región IDS BK	spolu
Zónová platnosť	Časová platnosť	100	101	spolu		
		% podiel				
9	150	10,9091	12,7273	23,6364	76,3636	100
10	150	9,2592	10,1852	19,4444	80,5556	100
Karnet	-	57,1429	42,8571	100	0,0000	100

Zmeny v porovnaní s dopravným prieskumom realizovaným v marci 2017:

- 2 zónový 15 min CL – zníženie podielu pre 100+101 o 0,0024%,
- 2 zónový 30 min CL – zníženie podielu pre 100+101 o 0,0053%,
- 3 zónový CL – zníženie podielu pre 100+101 o 0,0607 %,
- 4 zónový CL – zníženie podielu pre 100+101 o 0,0868 %,
- 5 zónový CL – zníženie podielu pre 100+101 o 0,0272 %,
- 6 zónový CL – zníženie podielu pre 100+101 o 0,0416 %,
- 7 zónový CL – zníženie podielu pre 100+101 o 0,0500 %,
- 8 zónový CL – zníženie podielu pre 100+101 o 0,0012 %,
- 9 zónový CL – zníženie podielu pre 100+101 o 0,0036 %,
- 10 zónový CL – zníženie podielu pre 100+101 o 0,0185 %,
- Karnet – zmena podielov len medzi zónami 100+101.

2.2. Percentuálny podiel železničných dopravcov v jednotlivých zónach

V Tabuľke č. 3 a č. 4 sú uvedené percentuálne podiely, podľa ktorých sa prepočítavajú vykonané miestové kilometre dopravcov ZSSK a RJ-SK.

Výsledky dopravného prieskumu sú rozdelené na údaje z pracovných dní a údaje získané počas dní pracovného voľna. Následne sa získané údaje prepočítajú podľa priemerného počtu pracovných dní (250 pracovných dní).

$$K = \frac{K_{PD} * PPD + K_S * DPV}{PPD + DPV}$$

kde: K – výsledný koeficient

K_{PD} – koeficient pracovných dní (výsledok dopravného prieskumu)

K_S – koeficient soboty (výsledok dopravného prieskumu)

PPD – počet pracovných dní v danom roku

DPV – počet dní pracovného voľna v roku

Podmienka: $PPD + DPV = 365$

Tabuľka č. 3 Percentuálny podiel železničných dopravcov v zóne 100+101

Smer	Apríl 2018	Zmena oproti marcu 2017
Záhorie	33,2360 %	+2,9392 %
Pezinok	23,4633 %	-9,7432 %
Senec	22,6833 %	-7,2923 %
Rusovce	40,7407 %	-
Kvetoslavov	24,5974 %	-

Tabuľka č. 4 Percentuálny podiel v regionálnych zónach v %

Zóna	Apríl 2018	Zmena oproti marcu 2017	Zóna	Apríl 2018	Zmena oproti marcu 2017
215	17,6963 %	+11,0425 %	319	-	-
219	-	-	510	13,4734 %	+3,0276 %
225	17,6643 %	+11,1505 %	520	11,6979 %	+2,2213 %
230	21,9336 %	+9,0502 %	525	-	-
235	16,6728 %	+10,6751 %	530	7,6964 %	+0,8469 %
239	-	-	531	-	-
240	21,9379 %	+15,1963 %	540	-	-
245	15,4731 %	9,9125 %	545	-	-
249	-	-	550	-	-
250	22,9930 %	+16,2514 %	610	12,9716 %	+10,1416 %
255	15,1970 %	+9,6364 %	620	11,7453 %	+9,0315 %
259	-	-	630	9,5419 %	+7,2782 %
260	-	-	640	5,4980 %	-0,1839 %
265	6,0144 %	+1,7828 %	645	0,0000 %	-1,2368 %
269	-	-	649	-	-
275	4,2422 %	+0,0106 %	650	4,7732 %	+1,4657 %
277	-	-	659	-	-
279	-	-	710	-	-
285	3,4851 %	-0,4403 %	715	9,3338 %	-
286	-	-	720	-	-
287	-	-	725	8,6961 %	-
289	-	-	727	-	-
297	-	-	730	-	-

Zóna	Apríl 2018	Zmena oproti marcu 2017	Zóna	Apríl 2018	Zmena oproti marcu 2017
299	-	-	740	-	-
319	-	-			

V rámci regiónu je zaznamenaný nárast cestujúcich využívajúcich tarifu IDS BK vo vlakoch. Najviac sa na tomto náraste podieľali cestujúci využívajúci PCL IDS BK. Táto skutočnosť je odzrkadlená aj v počtoch predaja PCL v kombinácii zón 100+101 a regiónu. Výrazná zmena nastala vo využívaní lomenej tarify, kde zaznamenávame výrazný pokles. Práve cestujúci, ktorý v minulosti využívali lomenú tarifu teraz podľa výsledkov prieskumu využívajú PCL IDS BK.

Podľa vyjadrení zástupcov ZSSK rastie celkový počet prepravených osôb vo vlakoch. Práve táto skutočnosť môže spôsobovať zníženie podielu tarify IDS BK na území mesta. Druhým dôvodom je nižšie využívanie lomenej tarify (cestujúci v rámci zóny 100+101 cestuje na PCL IDS BK a mimo týchto zón využívajú tarifu železničného dopravcu).

Vo vyhodnotení dopravného prieskumu za minulý rok sme uvádzali aj ekonomické zhodnotenie, ktoré znázorňovalo zmenu tržby za PCL 100+101. Vzhľadom rozšírenie duálnej tarify DPB nie je možné zhodnotenie vypracovať, nakoľko podiel tržby z PCL 100+101 bude závislý od počtu predaných PCL na platobné karty.

ZÁVER

Rozsah a spôsob vykonávania dopravného prieskumu bol pri príprave konzultovaný a schválený so všetkými partnermi. Dopravným prieskumom boli zistené nové koeficienty potrebné pre delbu tržieb (aktualizácia využitia neadresných cestovných lístkov v jednotlivých zónach IDS BK a aktualizácia pomeru cestujúcich využívajúcich na prepravu tarifu IDS BK vo vlakoch ZSSK).

Počas vykonávania dopravného prieskumu neboli zistené závažné nedostatky a zistené drobné nedostatky počas dopravného prieskumu boli operatívne odstránené. Podľa Štandardu finančných tokov IDS BK a schválenej Metodiky na vykonávanie dopravných prieskumov budú dopravcovia požiadaný o stanovisko k výsledkom dopravného prieskumu. V prípade nesúhlasného stanoviska je dopravca povinný zaslať spolu so stanoviskom aj odôvodnenie. Za opodstatnené výhrady k dopravnému prieskumu sa budú považovať podklady od dopravcu podložené prepočtami a skutočnými dátami s odchýlkou väčšou ako 10 % oproti výsledkom dopravného prieskumu. Po odsúhlasení výsledkov prieskumu všetkými dopravcami prebehne následná delba tržieb už podľa nových vstupných parametrov.